

Handläggare
Ola Jeremiasen
Bengt Ehlin

Datum
2015-11-11

Diarienummer
SCN-2015-359

Socialnämnden

Uppföljning av leverantören Abraso stöd & omsorg AB

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna uppföljningen av leverantören Abraso stöd & omsorg AB

att ställa sig bakom förvaltningens plan för omställning

Sammanfattning

Socialnämnden anlitar företaget Abraso stöd & omsorg AB (Abraso) för konsulentstött familjehemsvård för målgruppen ensamkommande barn. Uppsala kommun har 30 ungdomar placerade i Abrasos konsulentstödda familjehem och fyra ungdomar placerade i någon av Abrasos tre bostäder. Av dessa fyra är tre ankomstplaceringar och en anvisningsplacering som väntar på ett familjehem. Abraso bedöms ha en tillräckligt god kvalitet på verksamheten och ungdomarna får ett omhändertagande och tillsyn som krävs utifrån uppdraget. Den yttre miljön är inte en traditionell boendemiljö. Det finns obesvarade frågor gällande viss personals kompetens.

Förvaltningen är frågande till om placeringarna i de tre bostäderna är i enlighet med gällande regelverk. Gränsdragningen mellan ett konsulentstött familjehem och ett hem för vård eller boende bedöms som otydligt avseende Abrasos verksamhet. I vissa fall har boendelösningarna varit mer av HVB-karaktär. Abraso saknar nödvändiga tillstånd för att driva ett HVB. I boendet i Boländerna, där det finns anställd personal, är vårdformen inte att betrakta som konsulentstött familjehemsvård utan ett HVB eller stödboende. Då platssituationen avseende mottagandet av ensamkommande barn varit mycket ansträngt de senaste månaderna har Abrasos boendelösningar varit en nödlösning i väntan på att andra placeringsalternativ funnits.

Förvaltningen gör den samlade bedömningen att placeringarna i Abrasos konsulentstödda familjehem kan fortgå, men att placeringarna i någon av företagets bostäder ska upphöra så fort nämnden tillsammans med Styrelsen Uppsala vård och omsorg öppnar ett av de planerade HVB för ensamkommande barn. Det planerade HVB förväntas öppna i slutet av november månad.

Ärendet

Nämnden anlitar företaget Abraso för placeringar av ensamkommande barn i konsulentstödda familjehem. Fråga har väckts om verksamheten tillförsäkrar ungdomarna god omsorg och stöd.

Bakgrund

Företaget Abraso startade våren 2015 i syfte att erbjuda kommuner olika sociala tjänster. Idag har företaget omkring 80 familjehem på olika platser i landet som drivs i form av konsulentstödd familjehemsvård, varav ett femtiotal i Uppsala-området. Vidare har företaget tre bostäder för ensamkommande barn i Uppsala med 12-14 platser. Placeringarna i dessa bostäder kallas också konsulentstödd familjehemsvård. Abraso har sitt kontor i centrala Uppsala och har 12 medarbetare anställda, samt medarbetare som är visstidsanställda.

PM från polisen angående oro för ensamkommande flyktingbarn

En polisanmälan inkom till socialnämnden 2015-10-16. Där fanns uppgifter från en person som praktiserade hos Abraso att ungdomarna ibland lämnades utan tillsyn vid ett boende samt att det endast var praktikanter som arbetade vid tillfället. Abrasos ledning förnekar att det stämmer.

Abrasos insatser

Konsulentstödd familjehemsvård

Stödet till familjehemmen inom Abraso ges av mentorer som vardera ansvarar för 10-15 familjer. Familjerna utreds enligt BBiC-modellen, uppger Abraso. Kontroll av polisregister görs och upplysningar hämtas från kronofogdemyndigheten. Mentorerna sköter kontakter med skola, praktikplatser och socialtjänst. Jour finns tillgänglig för familjerna kl. 07.00-24.00. Utbildningsbakgrunden på mentorerna varierar. Några är socionomer, andra har ekonomisk utbildning eller beteendevetenskaplig utbildning. Vissa medarbetare har erfarenhet från att själva vara familjehem.

Vid placering i familjehem strävar Abraso efter att matcha familjerna med ungdomarna med hänsyn till bland annat språk och kulturell bakgrund. Abraso uppger att företaget har ett stort nätverk av familjer med utländsk bakgrund.

Vid en placering av en ungdom i ett konsulentstött familjehem tar socialnämnden del av en utredning om familjehemmet som gjorts av en familjehemskonsulent (som av Abraso kallas mentorer). Utifrån utredningen jourplaceras ungdomen i familjehemmet i avvaktan på att socialnämnden gör en egen familjehemsutredning.

Uppsala kommuns placeringar hos Abrasos konsulentstödda familjehem

Uppsala kommun har 30 ungdomar placerade i Abrasos familjehem.

Andra bostäder för ensamkommande

Utöver de traditionella konsulentstödda familjehemmen har Abraso tre verksamhetslokaler/lägenheter för ensamkommande barn. En lokal ligger i ett industriområde, en lägenhet ligger i centrala Uppsala och den sista lägenheten ligger i ett av stadens ytterområden. Lokalen i industriområdet har plats för sex-åtta ungdomar, bostaden i centrala Uppsala har plats för sex ungdomar och bostaden i ytterområdet har plats för tre-fyra ungdomar.

I bostaden i industriområdet finns gemensamhetsutrymme, kök och två toaletter/dusch samt tvättmaskin och torktumlare. På bottenvåningen finns biljardrum och gymredskap som även andra ungdomar som är placerade i andra bostäder ska kunna använda. Vid förvaltningens besök 2015-10-09 gjordes bedömningen att bostaden ligger i ett mindre lämpligt område men att det inomhus var en tillfredsställande standard.

I lägenheten i centrala Uppsala finns ett gemensamt badrum, två toaletter, vardagsrum, matrum och kök. Abraso disponerar lägenheten till mitten av december och alla ungdomar ska ha flyttat ut till dess.

Lägenheten i ytterområdet har inte förvaltningen besökt och kan därför inte redogöra för hur den ser ut.

Uppsala kommuns placeringar i Abrasos lägenheter

2015-11-09 fanns fyra ensamkommande barn från Uppsala placerade i någon av bostäderna varav tre är ankomstbarn och en är så kallat anvisat barn.

Personal

I de två lägenheterna ovan har en personal sin fasta bostad och utgör då själva familjehemmet, menar Abrasos ledning. Lokalen i industriområdet och lägenheten i centrala Uppsala har en bemanning om två-tre personal dagtid och en sovande jour nattetid. Lägenheten i ytterområdet har en något lägre bemanning.

Förvaltningen har fått översiktlig skriftlig sammanställning av personalens kompetens. De flesta har någon slags behandlingsutbildning och/eller erfarenheter från behandlingsarbete men det går inte att utläsa från sammanställningen exakt vad dessa utbildningar eller erfarenheter består i. Ledningen uppger att personalen valts ut framför allt för sina personliga egenskaper och förmåga att möta ungdomarna på ett bra sätt. Att man som personal behärskar något av de språk de ensamkommande talar är en annan viktig kompetens i arbetet.

Vardagen i bostäderna

De ungdomar som bor i någon av Abrasos lokaler/lägenheter är dels så kallade ankomstplaceringar då ungdomarna vanligtvis stannar två till fem dagar innan de placeras i annan kommun, dels anvisningsplacering då de bor där till dess de kan beredas en mer stadigvarande placering i familjehem eller andra alternativa boenden, i regel inom en till två månader.

När ungdomarna kommer får de först ett klädpaket med det nödvändigaste. Några dagar senare går ungdomarna ut med personal och handlar mer kläder och ungdomarna får ett busskort. I ankomstrutinen ingår också att anmäla ungdomarna till skolan och till Cosmos för hälsoundersökning. Personalen gör också ett besök på Röda Korset där ungdomarna kan få börja läsa svenska. Abraso har en del aktiviteter med ungdomarna som att gå och simma på Fyrishov eller spela fotboll. Abraso betonar att maten är viktig för trivseln.

Referenser

HVB-samordnare i Uppsala kommun

Samordnaren har haft nästan daglig kontakt med företaget sedan augusti-september. Samordnaren besökte även en av bostäderna i början av oktober. Socialsekreterare vid socialförvaltningen har uppföljande kontakt med de olika mentorerna och familjehemmen. Samordnaren har goda erfarenheter av företaget utifrån att de värnar om hälsa och språk, att ungdomarna ska komma in i samhället, att de ska ha aktiviteter. Sysselsättningen är en annan del. Företaget har startat en frisörsalong, många ungdomar har jobbat som frisörer i sina hemländer, för att kunna erbjuda ungdomarna sysselsättning och kanske lite extrainkomster. Det finns yttre brister i form av torftiga bostäder, vissa oklarheter kring personalens kompetens men det finns en omtanke om ungdomarna. Företaget står för omvårdnad och är bland annat noga med att servera god mat och mat är en viktig del för att ungdomarna ska trivas.

Familjehemssekreterare i Tierps kommun

Tierps kommun har åtta placeringar hos Abraso och familjehemssekreteraren är handläggare för fyra av dem. Socialsekreteraren är mycket nöjd med Abrasos insatser. Det finns ett stort engagemang hos ledningen för ungdomarna. Ledningen har ett stort nätverk som de kan utnyttja för att hitta rätt familj till en ungdom. De är flexibla och har visat att man kan klara svåra ungdomar, bland annat en ungdom som SiS inte kunde hantera.

Socialsekreterare i stadsdelsförvaltningen Rinkeby-Kista, Stockholms stad

Socialsekreteraren har erfarenhet av deras förstärkta familjehem för ensamkommande barn. Det har ofta varit tillfälliga placeringar. Socialsekreteraren har gjort hembesök och jourhemsutredningar av familjer och det har varit jättebra besök. Socialsekreteraren är trygg med deras familjer och de matchningar de gör. De är flexibla och hämtar ofta ungdomarna vid placering. Socialsekreteraren har bara gott att säga och att de gett ett fint intryck.

Samtal med ungdomarna

Förvaltningen har samtalat med två ungdomar som är familjehemsplacerade i lägenheten i centrala Uppsala.

Ungdom 1

Pojke från Afghanistan, 16 år. Ankomstplacerad. Han har bott i lägenheten i fyra veckor och vet inte hur länge han ska stanna. Han hoppas få flytta till en familj och att han snart ska få en god man. Han tycker att personalen är trevlig och att Sverige är ett trevligt land. Han delar rum med en annan pojke och det fungerar bra. Han tycker att han bor i ett trevligt område. På dagarna spelar han biljard, läser böcker, spelar Tv-spel. På frågan vad han gör om något inte är bra säger han att då skulle han gå in på kontoret och framföra sina klagomål.

Ungdom 2

Pojke från Irak, 17 år. Har precis blivit anvisad till Uppsala kommun. Har bott på boendet i två-tre veckor. Han tycker att han har bra kamrater och att personalen är bra, maten är god. På frågan vad han gör om något inte är bra säger han att personalen har frågat mig om mina åsikter och att alla är väldigt rättvisa.

Bedömning

Abraso tillhandahåller dels traditionella konsulentstödda familjehem, dels bostäder där flera ungdomar kan bo. I båda fallen används vårdformen konsulentstödd familjehemsvård när socialnämnden placerar ensamkommande barn och ungdomar hos Abraso.

Utifrån genomförd uppföljning gör förvaltningen bedömningen att Abraso har en tillräckligt god kvalitet på verksamheten och att ungdomarna får ett omhändertagande och tillsyn som krävs utifrån uppdraget. Oavsett om vården sker i ett traditionellt konsulentstött familjehem eller de tre bostäderna där flera ungdomar kan bo samtidigt.

Abraso bedöms följa regelverket i socialtjänstlagen kring familjehemsvård när det gäller de ungdomar som är placerade i traditionella konsulentstödda familjehem.

Förvaltningen är däremot tveksam till om placeringarna i de tre bostäderna är i enlighet med gällande regelverk. Gränsdragningen mellan ett konsulentstött familjehem och ett hem för vård eller boende bedöms som otydligt avseende Abrasos verksamhet. I vissa fall har boendelösningarna varit mer av HVB-karaktär och Abraso saknar nödvändiga tillstånd för att driva ett HVB. I boendet i Boländerna, där det finns personal anställd, är vårdformen inte att betrakta som konsulentstödd familjehemsvård utan ett HVB eller stödboende.

Då platssituationen avseende mottagandet av ensamkommande barn varit mycket ansträngd de senaste månaderna har Abrasos boendelösningar varit en nödlösning i väntan på att andra placeringsalternativ funnits.

Förvaltningen gör den samlade bedömningen att placeringarna i Abrasos konsulentstödda familjehem kan fortgå, men att placeringarna i någon av företagets bostäder ska upphöra så fort nämnden tillsammans med Styrelsen Uppsala vård och omsorg öppnar ett planerat HVB för ensamkommande barn. Det planerade HVB förväntas öppna i slutet av november månad.

Socialförvaltningen

Jan Holmlund
Direktör